

Propozycja inicjatywy uchwałodawczej Zespołu Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska Rady Miasta Krakowa ds. ustanawiania użytków ekologicznych – wersja 2 popr.

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KRAKOWA

z dnia

w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego pod nazwą „Łąki nad Rudawą”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) w związku z art. 44 ust. 1, 2, 3a, oraz art. 45 ust. 1 pkt 1 - 5, pkt 9, pkt 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, 1726, 2185, 2375) Rada Miasta Krakowa uchwala, co następuje:

- § 1. 1. Ustanawia się użytek ekologiczny „Łąki nad Rudawą” o powierzchni 9,76 ha, położony w Krakowie na nieruchomościach oznaczonych jako działki ewidencyjne ewidencyjnych nr: 1/1, 1/2 obr. 9 jednostka ewidencyjna Kraków – Krowodrza.
2. Obszar i granice użytku określa załącznik nr 1 do uchwały.
3. Wykaz współrzędnych punktów załamania granicy użytku ekologicznego w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych 2000 (VII) stanowi załącznik nr 2 do uchwały.
- § 2. Celem ustanowienia użytku jest zachowanie ekosystemu doliny rzeki Rudawy, którego ochrona ma znaczenie dla zachowania w skali lokalnej i regionalnej różnorodności biologicznej, siedlisk przyrodniczych i krajobrazu.
- § 3. Na terenie użytku ekologicznego wprowadza się zakazy:
- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
  - 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
  - 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
  - 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
  - 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
  - 6) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
  - 7) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
  - 8) zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
  - 9) umieszczania tablic reklamowych.
- § 4. Zakazy, o których mowa w § 3 pkt 8 nie dotyczą zabiegów ochrony czynnej.
- § 5. Ustala się następujące sposoby ochrony czynnej użytku:
- 1) monitoring stanu przyrodniczego;
  - 2) usuwanie gatunków inwazyjnych;

Propozycja inicjatywy uchwałodawczej Zespołu Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska Rady Miasta Krakowa ds. ustanawiania użytków ekologicznych – wersja 2 popr.

3) wykonanie stawu - miejsca rozrodu płazów

4) prace na terenie użytku należy wykonywać pod nadzorem botanika i herpetologa.

§ 6. Prezydent Miasta Krakowa sprawuje nadzór nad użytkowaniem ekologicznym.

§ 7. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krakowa.

§ 8. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

UZASADNIENIE

Ustawową kompetencją rady gminy wynikającą z art. 44 ust. 1 ustawy z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916) jest ustanawianie form ochrony przyrody. Jedną z form ochrony przyrody jest użytek ekologiczny.

Zgodnie z art. 42 przywołanej wyżej ustawy: „*Użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania*”.

Użytek ekologiczny „Łąki nad Rudawą” o powierzchni 9,76 ha, położony jest w Krakowie na nieruchomościach oznaczonych jako działki ewidencyjne ewidencyjnych nr: 1/1, 1/2 obr. 9 jednostka ewidencyjna Kraków – Krowodrza. Grunty te stanowią własność Skarbu Państwa.

Przesłanką do objęcia terenu ochroną prawną w formie użytku ekologicznego, wskazaną w projekcie uchwały jest zachowanie ekosystemu doliny rzeki Rudawy, którego ochrona ma znaczenie dla zachowania w skali lokalnej i regionalnej różnorodności biologicznej, siedlisk przyrodniczych i krajobrazu.

Użytek ekologiczny „Łąki nad Rudawą” to obszar korytarza ekologicznego doliny rzeki Rudawy, odznaczający się wysokimi walorami przyrodniczymi. Winien on podlegać ochronie w celu zagwarantowania przetrwania jego specyficznej na skalę Krakowa charakterystyki oraz zabezpieczenia znajdującego się w jego obrębie ekosystemu mającego znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej.

Użytek ekologiczny „Łąki nad Rudawą” zalicza się do cennych przyrodniczo obszarów Krakowa, które bez podjęcia odpowiednich działań ochronnych skazane są w perspektywie kolejnych lat na zanik pod wpływem nieuchronnych procesów sukcesji naturalnej lub zniszczenie wskutek postępującej antropopresji.

Obszar użytku ekologicznego wykazuje wybitne walory przyrodnicze – stwierdzono na nim liczną, zróżnicowaną awifaunę lęgową, gatunki ptaków, płazów i gadów, a także cenne zbiorowiska roślinne. Z tego powodu obszar ten kwalifikuje się do objęcia go ochroną w formie użytku ekologicznego.

Na obszarze proponowanego użytku ekologicznego znajduje się fragment nadrzecznej łąki wierzbowego (*Salicetum albo-fragilis*), zwaloryzowanego w dokumencie „*Mapa roślinności rzeczywistej Miasta i wyznaczenie obszarów przyrodniczo najcenniejszych, niezbędnych do utrzymania równowagi ekosystemu miasta*” jako obszar o najwyższych walorach przyrodniczych. Większość obszaru proponowanego użytku zajmuje łąka świeża rajgrasowa (*Arrhenatheretum elatioris typicum*) zwaloryzowana jako obszar o wysokich walorach przyrodniczych. Łąki te zalicza

Propozycja inicjatywy uchwałodawczej Zespołu Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska Rady Miasta Krakowa ds. ustanawiania użytków ekologicznych – wersja 2 popr.

się do zbiorowisk przyrodniczo cennych, są one siedliskiem wymienionym w Dyrektywie Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (o kodzie 6510-1). Dodatkowo walory przyrodnicze terenu podnoszą kępy wierzb krzewiastych (*Salix spp.*) oraz rosnące wzdłuż koryta rzeki olsze czarne (*Alnus glutinosa*).

Ze względu na swój charakter – rozległej łąki świeżej rajgrasowej, urozmaiconej fragmentem lasu łąkowego oraz zadrzewieniami i zakrzewieniami nadrzeczными, i mającej bezpośredni kontakt z korytem rzeczonym – obszar odznacza się znaczną różnorodnością gatunków zwierząt. Stwierdzono tutaj występowanie: krogulca (*Accipiter nisus*), świerszczaka (*Locustella naevia*), słowika szarego (*Luscinia luscinia*), dzięcioła zielonego (*Picus viridis*), kukułki (*Cuculus canorus*) oraz sowy uszatej (*Asio otus*) – gatunki te są łąkowe lub prawdopodobnie łąkowe w omawianym obszarze, a uszatka wykorzystuje łąkę jako obszar łowiecki.

Użytek ekologiczny „Łąki nad Rudawą” to obszar występowania i gniazdowania derkacza (*Crex crex*). Gatunek ten jest globalnie zagrożony, w skali europejskiej narażony na wyginięcie (Zał. I Dyrektywy Ptasięj Rady 79/409/EWG).

Teren użytku jest również miejscem żerowania jaskółek dymówek (*Hirundo rustica*), których kolonia łąkowa znajduje się w stadninie koni przy ul. Brzegowej.

Nad Rudawą obserwowany jest regularnie zimorodek (*Alcedo atthis*). Obszar ten jest także miejscem żerowania pustułki (*Falco tinnunculus*) oraz kilku gatunków nietoperzy (*Chiroptera*). Łąki nad Rudawą są również miejscem występowania populacji ropuchy szarej (*Bufo bufo*), a także zaskrońca (*Natrix natrix*) – gatunków, które sukcesywnie zanikają w dolinie Rudawy.

Jest to jedyny tak rozległy obszar łąkowy w dolinie Rudawy na terenie Krakowa, który ze względu na bezpośrednie połączenie z rzeką i okresowe zalewanie funkcjonuje w sposób typowy dla nadrzecznych, urozmaiconych siedlisk łąkowych. Dzięki utrzymaniu koszenia brak jest tutaj gatunków roślin ekspansywnych, w szczególności obcego pochodzenia.

Utworzenie użytku ekologicznego „Łąki nad Rudawą” wpisane zostało jako zadanie planowane, o charakterze ochronnym wynikające bezpośrednio z polityki ramowej w zakresie kształtowania systemu terenów zieleni publicznej miasta Krakowa, ze szczególnym uwzględnieniem terenów zieleni charakterze rekreacyjnym oraz ochrony wartości przyrodniczych. Potwierdzają to stosowne zapisy w opracowaniu „*Kierunki rozwoju i zarządzania terenami zieleni w Krakowie na lata 2019-2030’ wraz z załącznikami*”.

Powyższy dokument wyznacza obszary, które należy rozumieć jako przestrzeń w których istnieje zapotrzebowanie na zachowanie lub utworzenie terenów zielonych, a działania związane z planowaniem przestrzennym i gospodarką zasobami gruntowymi gminy winny być ukierunkowane na podejmowanie prób spełnienia tego zapotrzebowania.

Proponowany użytek ekologiczny zlokalizowany jest w obszarze obowiązującego Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego ‘Dolina Rudawy’ wykazując zgodność z jego zapisami.

Na podstawie art. 44 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, w odniesieniu do użytku ekologicznego, mogą być wprowadzone zakazy określone w art. 45 ustawy o ochronie przyrody.

Spośród proponowanych przez ustawodawcę 11 zakazów, wybrano 9, dostosowanych do potrzeb związanych z ochroną użytku.

Są to zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;

Propozycja inicjatywy uchwałodawczej Zespołu Komisji Planowania Przestrzennego i Ochrony Środowiska Rady Miasta Krakowa ds. ustanawiania użytków ekologicznych – wersja 2 popr.

- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
  - 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
  - 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
  - 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
  - 6) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
  - 7) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
  - 8) zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych; 9) umieszczania tablic reklamowych.
- Z listy zakazów, określonych w art. 45 ustawy o ochronie przyrody, nie wybrano zakazów: *„wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych”* oraz *„wydobycia do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu”*, gdyż nie mają zastosowania w stosunku do projektowanego użytku ekologicznego „Łąki nad Rudawą”.
- Podjęcie uchwały wywoła skutki finansowe dla budżetu miasta Krakowa. Dla ustanowionego użytku należy wykonać tablicę informacyjną, której koszt szacuje się na kwotę około 3 500 zł.
- Przedmiotowa uchwała nie będzie skutkowałą ograniczeniami sposobu korzystania z nieruchomości. Mając powyższe na względzie przedłożenie Radzie Miasta Krakowa projektu uchwały jest uzasadnione.